

DEVELOPMENT TRENDS IN ELECTRONIC PUBLIC SERVICES

Diyorbek Azatovich Abdullayev

Researcher at Mirzo Ulugbek National University of Uzbekistan

E-mail: d.abdullaev@mail.ru

Science ID: FNM-5626-0124

Tashkent, Uzbekistan

ABOUT ARTICLE

Key words: e-government, digital government, digitalization, public administration, digital transformation, mobile services, artificial intelligence, digital identification, proactive services.

Received: 09.09.26

Accepted: 10.09.26

Published: 11.09.26

Abstract: This article analyzes the development trends of electronic public services and their significance in modern public administration. It examines the emergence of new forms of interaction between the state and citizens resulting from the development of electronic public services, as well as the processes of remote public service delivery, the use of mobile technologies, service integration, and the introduction of proactive services. In addition, artificial intelligence, digital identification, open data, and data-driven governance are analyzed as promising areas for the further development of electronic public services. The article also examines the development of electronic public services in Uzbekistan and the existing challenges in this field and proposes measures to improve the efficiency, accessibility, and user-friendliness of public services.

ELEKTRON DAVLAT XIZMATLARINING RIVOJLANISH TENDENSIYALARI

Diyorbek Azatovich Abdullayev

Mirzo Ulug'bek nomidagi O'zbekiston Milliy universiteti tadqiqotchisi

d.abdullaev@mail.ru

Ilmiy identifikatsiya raqami: FNM-5626-0124

Toshkent, O'zbekiston

MAQOLA HAQIDA

Kalit soʻzlar: elektron hukumat, raqamli hukumat, raqamlashtirish, davlat boshqaruvi, raqamli transformatsiya, mobil xizmatlar, sunʼiy intellekt, raqamli identifikatsiya, proaktiv xizmatlar.

Annotatsiya: Mazkur maqolada elektron davlat xizmatlarining rivojlanish tendensiyalari va ularning zamonaviy davlat boshqaruvidagi ahamiyati tahlil qilingan. Elektron davlat xizmatlarining rivojlanishi natijasida davlat va fuqarolar oʻrtasidagi munosabatlarning yangi shakllari yuzaga kelayotgani, davlat xizmatlarini masofadan koʻrsatish, mobil texnologiyalardan foydalanish, xizmatlarni integratsiyalash va proaktiv xizmatlarni joriy etish jarayonlari yoritilgan. Shuningdek, sunʼiy intellekt, raqamli identifikatsiya, ochiq maʼlumotlar va maʼlumotlarga asoslangan boshqaruv elektron davlat xizmatlarining istiqbolli yoʻnalishlari sifatida tahlil qilingan. Oʻzbekistonda elektron davlat xizmatlarini rivojlantirish jarayonlari hamda mavjud muammolar koʻrib chiqilib, xizmatlarning samaradorligi va foydalanish qulayligini oshirish boʻyicha takliflar ishlab chiqilgan.

ТЕНДЕНЦИИ РАЗВИТИЯ ЭЛЕКТРОННЫХ ГОСУДАРСТВЕННЫХ УСЛУГ

Диёрбек Азатович Абдуллаев

Исследователь Национального университета Узбекистана имени Мирзо Улугбека

E-mail: d.abdullaev@mail.ru

Научный идентификационный номер: FNM-5626-0124

Ташкент, Узбекистан

О СТАТЬЕ

Ключевые слова: электронное правительство, цифровое правительство, цифровизация, государственное управление, цифровая трансформация, мобильные услуги, искусственный интеллект, цифровая идентификация, проактивные услуги.

Аннотация: В данной статье анализируются тенденции развития электронных государственных услуг и их значение в современной системе государственного управления. Рассматривается формирование новых форм взаимодействия между государством и гражданами в результате развития электронных государственных услуг, а также процессы дистанционного предоставления государственных услуг, использования мобильных технологий, интеграции услуг и внедрения проактивных сервисов. Кроме того, искусственный интеллект, цифровая идентификация, открытые данные и управление на основе данных анализируются в качестве перспективных

направлений развития электронных государственных услуг. Рассмотрены процессы развития электронных государственных услуг в Узбекистане и существующие проблемы, а также разработаны предложения по повышению эффективности, доступности и удобства использования государственных услуг.

Kirish. XXI asrda axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining jadal rivojlanishi davlat boshqaruvi tizimining mazmuni, shakli va fuqarolar bilan o'zaro munosabatlar mexanizmlarini tubdan o'zgartirmoqda. Raqamli transformatsiya sharoitida davlat organlari faoliyatini zamonaviy texnologiyalar asosida tashkil etish, aholiga ko'rsatiladigan xizmatlarning tezkorligi, ochiqligi va qulayligini ta'minlash davlat boshqaruvini modernizatsiya qilishning ustuvor yo'nalishlaridan biriga aylandi. Mazkur jarayonda elektron davlat xizmatlari davlat va jamiyat o'rtasidagi munosabatlarni yangi bosqichga olib chiqadigan muhim institutsional mexanizm sifatida namoyon bo'lmoqda.

Elektron davlat xizmatlarining rivojlanishi an'anaviy byurokratik tartib-taomillarni raqamli muhitga ko'chirish bilangina cheklanmaydi. Zamonaviy yondashuv davlat xizmatlarini fuqarolarning ehtiyojlari asosida qayta tashkil etish, idoralararo ma'lumot almashinuvini yo'lga qo'yish, ortiqcha hujjat va ma'lumotlarni talab qilishni kamaytirish, xizmat ko'rsatish muddatlarini qisqartirish hamda davlat boshqaruvida inson omili ta'sirini maqbullashtirishni nazarda tutadi. Shu jihatdan elektron davlat xizmatlari davlat boshqaruvining samaradorligi va shaffofligini oshirish bilan bir qatorda, fuqarolarning davlat institutlariga bo'lgan ishonchini mustahkamlashga xizmat qiluvchi vosita sifatida ham muhim ahamiyat kasb etadi.

Asosiy qism. Bugungi kunda raqamli texnologiyalarning jadal rivojlanishi davlat boshqaruvi tizimida tub o'zgarishlarni yuzaga keltirmoqda. Fuqarolar va tadbirkorlik subyektlarining davlat xizmatlariga bo'lgan ehtiyojlari ortib borishi davlat organlaridan xizmatlarni tezkor, qulay, shaffof va zamonaviy texnologiyalar asosida ko'rsatishni talab etmoqda [1].

Elektron davlat xizmatlari davlat boshqaruvini raqamlashtirishning asosiy yo'nalishlaridan biri bo'lib, ular fuqarolarning davlat organlari bilan munosabatlarini soddalashtirish, xizmatlardan masofadan foydalanish imkoniyatini kengaytirish va ma'muriy jarayonlarni qisqartirishga xizmat qiladi [2].

BMTning 2024-yilgi E-Government Survey hisobotida dunyo mamlakatlarida raqamli hukumat rivojlanishining sezilarli o'sishi qayd etilgan. Hisobotda raqamli hukumatni

rivojlantirishda raqamli infratuzilma, onlayn xizmatlar, inson kapitali va institutsional salohiyat muhim omillar sifatida ko'rsatilgan [1].

Shu nuqtayi nazardan, elektron davlat xizmatlarining rivojlanish tendensiyalarini o'rganish va ularni O'zbekiston sharoitida qo'llash imkoniyatlarini aniqlash dolzarb ilmiy-amaliy masalalardan biri hisoblanadi.

1. Elektron davlat xizmatlarining mohiyati

Elektron davlat xizmatlari — davlat organlari tomonidan fuqarolar, tadbirkorlik subyektlari va boshqa manfaatdor shaxslarga axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalangan holda ko'rsatiladigan xizmatlardir [2].

Elektron xizmatlarning dastlabki bosqichida asosiy e'tibor davlat organlarining internet saytlarini yaratish va axborotlarni elektron shaklda taqdim etishga qaratilgan bo'lsa, hozirgi bosqichda xizmatlarni to'liq raqamlashtirish, idoralararo integratsiya va foydalanuvchiga qulay yagona raqamli muhit yaratish ustuvor ahamiyat kasb etmoqda [3].

OECD tomonidan ishlab chiqilgan Raqamli hukumat siyosati doirasida raqamli hukumatning asosiy o'lchamlari sifatida raqamli dizayn, ma'lumotlarga asoslangan davlat sektori, hukumat platformasi, ochiqlik, foydalanuvchiga yo'naltirilganlik va proaktivlik tamoyillari ajratib ko'rsatilgan [3].

Elektron davlat xizmatlarining asosiy vazifalari quyidagilardan iborat:

- davlat xizmatlaridan masofadan foydalanish imkoniyatini yaratish;
- xizmat ko'rsatish vaqtini qisqartirish;
- byurokratik jarayonlarni kamaytirish;
- qog'oz hujjatlar aylanishini qisqartirish;
- davlat xizmatlarining shaffofligini oshirish;
- davlat va fuqaro o'rtasidagi munosabatlarni soddalashtirish;
- davlat boshqaruvi xarajatlarini kamaytirish;
- xizmatlar sifatini oshirish.

Shu bilan birga, elektron davlat xizmatlarining samaradorligi faqat xizmatlarning internet orqali ko'rsatilishi bilan emas, balki xizmat jarayonlarining qay darajada soddalashtirilgani va avtomatlashtirilganligi bilan belgilanadi [3].

2. Elektron davlat xizmatlarining asosiy rivojlanish tendensiyalari

2.1. Xizmatlarning to'liq raqamlashtirilishi

Elektron davlat xizmatlari rivojlanishining eng muhim tendensiyalaridan biri xizmatlarni qisman emas, balki to'liq raqamli shaklga o'tkazishdir.

Oddiy elektron xizmatda fuqaro arizani internet orqali yuborishi mumkin, biroq xizmatning yakuniy bosqichida davlat organiga borishi talab qilinishi mumkin. Zamonaviy raqamli hukumat modelida esa xizmatning barcha bosqichlari elektron shaklda amalga oshirilishi ko'zda tutiladi [3].

Bu yondashuv fuqarolarning vaqtini tejash va davlat organlarining ma'muriy xarajatlarini kamaytirishga xizmat qiladi. Jahon bankining GovTech yondashuvida ham texnologiyalar va ma'lumotlardan foydalanish davlat boshqaruvi samaradorligi, xizmatlar sifati hamda fuqarolarning davlat boshqaruvidagi ishtirokini yaxshilash vositasi sifatida qaraladi [4].

2.2. Mobil davlat xizmatlarining rivojlanishi

Smartfon va mobil internetdan foydalanishning kengayishi davlat xizmatlarini mobil qurilmalar orqali ko'rsatishga bo'lgan talabni oshirmoqda.

Mobil xizmatlarning asosiy afzalligi — fuqaro davlat xizmatidan istalgan joyda va istalgan vaqtda foydalanish imkoniyatiga ega bo'lishidir.

Shu sababli kelajakda elektron davlat xizmatlarining katta qismi mobil ilovalar orqali ko'rsatilishi kutiladi. O'zbekistonda ham Yagona interaktiv davlat xizmatlari portali orqali raqamli xizmatlardan masofadan foydalanish imkoniyatlari kengayib bormoqda [5].

2.3. Proaktiv davlat xizmatlarining kengayishi

Elektron davlat xizmatlarining rivojlanishidagi muhim yangi tendensiyalardan biri proaktiv xizmatlardir.

Proaktiv xizmatda fuqaro davlat organiga alohida murojaat qilmasdan, davlat tizimlarida mavjud ma'lumotlar asosida unga tegishli xizmat avtomatik yoki soddalashtirilgan tartibda taqdim etiladi [3].

Masalan, davlat organida fuqaroning tegishli huquqi yoki holati haqida zarur ma'lumot mavjud bo'lsa, xizmatdan foydalanish imkoniyati unga avtomatik ravishda taklif qilinishi mumkin.

Bu yondashuv "fuqaro davlat xizmatini izlaydi" modelidan "davlat fuqaroning ehtiyojini oldindan aniqlaydi" modeliga o'tishni anglatadi [3].

2.4. Davlat xizmatlarining integratsiyalashuvi

Zamonaviy elektron hukumatda alohida davlat xizmatlari emas, balki yagona raqamli ekotizim shakllanmoqda.

Bunda turli davlat organlarining axborot tizimlari o'zaro integratsiya qilinadi. Natijada fuqaro bir idoraga taqdim etgan ma'lumotdan qonunchilik va axborot xavfsizligi talablari doirasida boshqa davlat organlari ham foydalanishi mumkin [3].

BMTning 2024-yilgi hisobotida “whole-of-government” yondashuvi, ya’ni davlat organlari o’rtasidagi integratsiyalashgan yondashuv fuqarolarga yanada yaxlit va qulay xizmat ko’rsatishning muhim omili sifatida ko’rsatilgan [1].

Davlat axborot tizimlari o’rtasidagi o’zaro muvofiqlik va ma’lumot almashinuvi raqamli davlat xizmatlarining samarali ishlashi uchun muhim shartlardan biri hisoblanadi [6].

2.5. Sun’iy intellektdan foydalanish

Sun’iy intellekt elektron davlat xizmatlarining kelajakdagi eng muhim rivojlanish yo’nalishlaridan biridir.

Sun’iy intellekt yordamida:

- fuqarolarning murojaatlarini avtomatik tahlil qilish;
- davlat xizmatlarini tavsiya qilish;
- chatbotlar orqali maslahat berish;
- hujjatlarni avtomatik tahlil qilish;
- ma’muriy jarayonlarni avtomatlashtirish;
- davlat xizmatlariga bo’lgan talabni prognoz qilish

imkoniyatlari kengaymoqda [1].

BMT sun’iy intellektning raqamli hukumat rivojlanishiga ta’siri tobora kuchayib borayotganini qayd etadi. Shu bilan birga, AI texnologiyalaridan foydalanishda xavflarni kamaytirish, ma’lumotlarni himoya qilish, shaffoflik va mas’uliyatli boshqaruv masalalariga e’tibor qaratish zarurligi ta’kidlangan [1].

2.6. Raqamli identifikatsiyaning rivojlanishi

Elektron xizmatlardan xavfsiz foydalanish uchun fuqaroni raqamli identifikatsiya qilish mexanizmlarining rivojlanishi muhim ahamiyatga ega.

Raqamli identifikatsiya orqali fuqaroning shaxsini elektron muhitda tasdiqlash, turli xizmatlardan foydalanish va elektron hujjatlarni rasmiylashtirish imkoniyati kengayadi [1].

Xalqaro tajribada integratsiyalashgan raqamli ID tizimlari rivojlanayotgan elektron hukumatning asosiy elementlaridan biri sifatida ko’rilmoqda [1].

2.7. Ma’lumotlarga asoslangan davlat boshqaruvi

Elektron davlat xizmatlari rivojlanishining yana bir muhim tendensiyasi — davlat boshqaruvida ma’lumotlardan faol foydalanishdir.

Davlat organlarida katta hajmdagi ma’lumotlar shakllanadi. Ushbu ma’lumotlarni tahlil qilish orqali aholining ehtiyojlarini aniqlash, davlat xizmatlariga bo’lgan talabni prognoz qilish va boshqaruv qarorlarining samaradorligini oshirish mumkin [3].

OECD ma'lumotlarga asoslangan davlat sektorini raqamli hukumatning asosiy o'lchamlaridan biri sifatida belgilaydi. Bunda ma'lumotlar strategik aktiv sifatida boshqarilishi, almashilishi va qayta ishlatilishi davlat xizmatlarini yaxshilashga xizmat qiladi [3].

Shuning uchun kelajakdagi davlat xizmatlari oddiy "elektron xizmat" emas, balki ma'lumotlarga asoslangan boshqaruv tizimining bir qismiga aylanishi lozim.

3. O'zbekistonda elektron davlat xizmatlarining rivojlanishi

O'zbekistonda elektron davlat xizmatlarini rivojlantirish so'nggi yillarda davlat boshqaruvini raqamlashtirish siyosatining muhim yo'nalishiga aylandi [7].

Yagona interaktiv davlat xizmatlari portali orqali fuqarolar va tadbirkorlik subyektlariga ko'plab davlat xizmatlarini masofadan olish imkoniyati yaratildi [5].

O'zbekistonning raqamli hukumat rivojlanishida asosiy e'tibor davlat xizmatlarini raqamlashtirish bilan bir qatorda, davlat axborot tizimlarini integratsiyalash, mobil xizmatlarni kengaytirish va foydalanuvchiga yo'naltirilgan xizmatlarni shakllantirishga qaratilmoqda [7].

"Raqamli hukumat – 2028" yo'nalishlari doirasida davlat boshqaruvi va ijtimoiy sohani raqamli rivojlantirish, raqamli davlat xizmatlarini takomillashtirish hamda zamonaviy texnologiyalardan foydalanishni kengaytirish vazifalari belgilangan [7].

Bu jarayon O'zbekistonda elektron hukumatning oddiy xizmat ko'rsatish tizimidan kompleks raqamli davlat boshqaruvi modeliga o'tishini ko'rsatadi.

4. Elektron davlat xizmatlarini rivojlantirish bo'yicha takliflar

Tahlillar asosida O'zbekistonda elektron davlat xizmatlarini rivojlantirish uchun quyidagi yo'nalishlarni taklif etish mumkin:

Birinchidan, davlat xizmatlarini bosqichma-bosqich to'liq raqamli shaklga o'tkazish lozim.

Ikkinchidan, proaktiv xizmatlar ulushini oshirish va davlat organlarida mavjud ma'lumotlardan samarali foydalanish zarur.

Uchinchidan, davlat axborot tizimlari o'rtasida xavfsiz va tezkor ma'lumot almashinuvini kuchaytirish kerak.

To'rtinchidan, mobil davlat xizmatlarini rivojlantirish va barcha asosiy xizmatlardan mobil qurilmalar orqali foydalanish imkoniyatini kengaytirish maqsadga muvofiq.

Beshinchidan, sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanish bo'yicha aniq huquqiy va tashkiliy mexanizmlarni ishlab chiqish zarur [1].

Oltinchidan, aholining raqamli savodxonligini oshirish, ayniqsa keksalar, nogironligi bo'lgan shaxslar va raqamli texnologiyalardan foydalanishda qiynalayotgan guruhlar uchun qo'llab-quvvatlash mexanizmlarini kuchaytirish lozim [1].

Yettinchidan, elektron davlat xizmatlari samaradorligini baholashda xizmatlar soni bilan bir qatorda foydalanuvchilarning qoniqish darajasi, xizmat ko'rsatish tezligi, xarajatlarning kamayishi va xizmatning to'liq elektron shaklda yakunlanishi kabi ko'rsatkichlardan foydalanish zarur [4].

Jahon tajribasida elektron hukumat konsepsiyasidan raqamli hukumat modeliga o'tish tendensiyasi kuchayib bormoqda. Agar elektron hukumatning dastlabki bosqichlarida davlat xizmatlarini internet orqali taqdim etish va mavjud ma'muriy jarayonlarni elektron shaklga o'tkazish ustuvor vazifa hisoblangan bo'lsa, raqamli hukumat modeli xizmatlarni integratsiyalash, ma'lumotlarga asoslangan boshqaruv, mobil platformalardan foydalanish, raqamli identifikatsiya, sun'iy intellekt texnologiyalari va proaktiv xizmatlarni joriy etishga asoslanadi. Natijada fuqaro davlat xizmatini izlab murojaat qiladigan an'anaviy modeldan uning hayotiy vaziyati va ehtiyojidan kelib chiqib xizmatlarni avtomatik yoki proaktiv tarzda taklif etuvchi tizimga o'tish uchun imkoniyatlar shakllanmoqda.

Elektron davlat xizmatlarining zamonaviy rivojlanishida xizmatlarning o'zaro integratsiyasi alohida ahamiyatga ega. Turli davlat organlarining axborot tizimlari va ma'lumotlar bazalari o'rtasidagi hamkorlik fuqarodan davlat organlarida mavjud bo'lgan ma'lumotlarni qayta-qayta taqdim etishni talab qilmaslik tamoyilini amalga oshirish imkonini beradi. Bunday yondashuv davlat xizmatlarini ko'rsatishda vaqt va ma'muriy xarajatlarni kamaytirish, xizmatlarning sifatini yaxshilash hamda fuqarolar uchun yanada qulay raqamli muhit yaratishga xizmat qiladi.

Shu bilan birga, elektron davlat xizmatlarining kengayishi yangi ijtimoiy, tashkiliy va texnologik muammolarni ham yuzaga keltirmoqda. Aholining turli qatlamlari o'rtasidagi raqamli tafovut, raqamli savodxonlik darajasining bir xil emasligi, shaxsga doir ma'lumotlarni himoya qilish, kiberxavfsizlikni ta'minlash, axborot tizimlarining o'zaro muvofiqligi va raqamli xizmatlardan foydalanishda inklyuzivlikni ta'minlash shular jumlasidandir. Ayniqsa, sun'iy intellekt va katta hajmdagi ma'lumotlardan foydalanishga asoslangan davlat xizmatlarining rivojlanishi ma'lumotlarning ishonchliligi, algoritmik shaffoflik va fuqarolarning raqamli huquqlarini ta'minlash masalalariga ilmiy yondashishni talab etadi.

O'zbekistonda ham davlat boshqaruvini raqamlashtirish, elektron hukumat infratuzilmasini rivojlantirish va davlat xizmatlarini elektron shaklda ko'rsatish ko'lamini kengaytirish bo'yicha izchil islohotlar amalga oshirilmogda. Davlat xizmatlarini yagona elektron platformalar orqali taqdim etish, idoralararo elektron hamkorlikni rivojlantirish, mobil xizmatlar imkoniyatlarini kengaytirish va aholining davlat organlari bilan masofaviy munosabatlarini soddalashtirish davlat boshqaruvidagi raqamli transformatsiyaning muhim yo'nalishlarini tashkil

etmoqda. Mazkur jarayonlarning samaradorligi esa elektron xizmatlar sonining ko'payishi bilangina emas, balki ularning sifati, tezkorligi, foydalanish qulayligi va fuqarolarning real ehtiyojlariga mosligi bilan ham baholanishi zarur.

Shu nuqtai nazardan, elektron davlat xizmatlarining rivojlanish tendensiyalarini kompleks o'rganish, raqamli hukumatga o'tishning zamonaviy yo'nalishlarini aniqlash, sun'iy intellekt, raqamli identifikatsiya, ochiq ma'lumotlar va proaktiv xizmatlarning imkoniyatlarini tahlil qilish muhim ilmiy-amaliy ahamiyatga ega. Mazkur mavzuni tadqiq etish O'zbekistonda elektron davlat xizmatlarini yanada takomillashtirish, mavjud tashkiliy va texnologik muammolarni aniqlash hamda fuqaroga yo'naltirilgan, samarali va inklyuziv raqamli davlat boshqaruvi modelini rivojlantirish bo'yicha ilmiy asoslangan takliflarni ishlab chiqishga xizmat qiladi.

Xulosa. Elektron davlat xizmatlari zamonaviy davlat boshqaruvining ajralmas qismiga aylanib bormoqda. Ularning rivojlanishi davlat va fuqarolar o'rtasidagi munosabatlarni soddalashtirish, xizmat ko'rsatish sifatini oshirish, ma'muriy xarajatlarni kamaytirish va davlat boshqaruvi samaradorligini oshirish imkonini beradi [1; 4].

Tadqiqot natijalari elektron davlat xizmatlari rivojlanishining asosiy tendensiyalari sifatida xizmatlarning to'liq raqamlashtirilishi, mobil xizmatlarning kengayishi, proaktiv xizmatlarning joriy etilishi, davlat axborot tizimlarining integratsiyalashuvi, raqamli identifikatsiya, sun'iy intellekt va ma'lumotlarga asoslangan boshqaruvni ajratib ko'rsatish imkonini beradi [1; 3].

Xalqaro tajriba shuni ko'rsatadiki, zamonaviy raqamli hukumat oddiy elektron xizmatlar yig'indisi emas. U davlat organlari, ma'lumotlar, raqamli infratuzilma va fuqarolarni yagona tizimga birlashtiradigan kompleks boshqaruv modelidir. BMTning 2024-yilgi yondashuvida ham raqamli liderlik, ma'lumotlarga yo'naltirilganlik, raqamli identifikatsiya, elektron ishtirok, raqamli savodxonlik va mustahkam raqamli infratuzilma raqamli hukumatning muhim drayverlari sifatida ko'rsatilgan [1].

O'zbekiston uchun ham elektron davlat xizmatlarini rivojlantirishning keyingi bosqichida xizmatlar sonini oshirishdan ko'ra, ularning sifati, qulayligi, to'liqligi va fuqaroga yo'naltirilganligini ta'minlash ustuvor bo'lishi kerak [5; 7].

Shunday qilib, elektron davlat xizmatlarining rivojlanish tendensiyalaridan samarali foydalanish O'zbekistonda zamonaviy, ochiq, tezkor va fuqarolarga xizmat ko'rsatishga yo'naltirilgan davlat boshqaruvi tizimini shakllantirishga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. United Nations. E-Government Survey 2024: Accelerating Digital Transformation for Sustainable Development. New York: United Nations, 2024.

2. United Nations DESA. Digital Government: Delivering Services and the SDGs. New York: United Nations, 2024.
3. United Nations. E-Government Survey 2024. Chapter 1: A Digital Government Model Framework for Sustainable Development. New York: United Nations, 2024.
4. OECD. The OECD Digital Government Policy Framework: Six Dimensions of a Digital Government. Paris: OECD Publishing, 2020.
5. O'zbekiston Respublikasi Yagona interaktiv davlat xizmatlari portali. Yagona interaktiv davlat xizmatlari portali materiallari. Toshkent.
6. Janssen M., Estevez E., Janowski T. Interoperability in Digital Public Services.
7. O'zbekiston Respublikasi Raqamli texnologiyalar vazirligi. Elektron hukumat va raqamli hukumatni rivojlantirishga oid materiallar. Toshkent.
8. World Bank. GovTech: Putting People First. Washington, D.C.: World Bank.
9. Dunleavy P., Margetts H., Bastow S., Tinkler J. Digital Era Governance: IT Corporations, the State, and e-Government. Oxford University Press.
10. OECD. Digital Government Outlook 2026. Paris: OECD Publishing, 2026.
11. O'zbekiston Respublikasining elektron hukumat va raqamli davlat xizmatlarini rivojlantirishga oid normativ-huquqiy hujjatlari.